

Landskap: Småland Upptecknare: Phore Brogårdh, Heallaryd
 Härad: Limmerbo Berättare: olika personer; se uppt. bla-
 Socken: Markaryd Berättarens yrke: dens baksida!
 Uppteckningsår: 1964 Född år i

Bomgren, - handdokter. s. 1-4.

ACC. N:R M. 16404: /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Jo, jag minns Bomgren mycket väl. Första gången jag besökte honom var omkring 1910, men på den tiden var han sällan här, utan tjänstgjorde som dammvakt i Majenfors. Jag följde med far dit, Verktygen hade Bomgren i en cigarrlåda, och med hjälp av sin nyckel och tång drog han ut min onda tand.

Några år senare kom jag åter till honom och det var här i Bösalt. Jag minns så väl, hur han från sin 'chiffonje' tog fram sin cigarrlåda, innehållande verktyg och några tänder. Sen fick jag sätta mig på en stol mitt på golvet, och Mina, hustruns hans, kom in från köket för att hålla mig i huvudet. Han vanliga uttryck var:
- Gapa nu gubbe. Ah, det var en lojer mun. Vilken är det nu jag ska ta?

Med en särkarant kring tången drog han sedan ut tanden, snabbt och skickligt, Sen sa han till Mina:

- Gack nu efter ett karela å ta blodet i.

Ja, det var inte så många märkvärdigheter, och efteråt bjöd han på kaffe och dopp. Avgiften var 50 öre inklusive allt, men på senare tid var det omkring en krona."

6/8-63

ACC. N:R M. 16404:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Jo den där Bomgren i Böshult, honom kände jag mycket väl till. Han var soldat och en mycket kraftfull karl. Jag vet, att efter vad de sa så kunde han ta de här gamla remingtongevären, som de hade på den tiden, och lyfta på rak arm. Nu nöjde han sig inte enbart med ett, nej, han tog ett gevär i var näve och höll i dess pipa och så la han ännu ett på tvären över dem båda. Det där lyfte han sedan på rak arm. Jag skall säga, att det skulle rätt mycket styrka och teknik till för att klara av något sådant. Nu var Bomgren inte enbart soldat eller knekt som man också sa, han var även en mycket anlita tanddoktor, och den sysslan skötte han med stor skicklighet.

En dag, när jag gick i skogen, fick jag en hemsk tandvärk, Jag var inte så gammal, men förr fick man ju arbeta redan som barn. Jag var och högg åt en, som hette Karlsson. Han såg hur illa det var fatt och han frågade:

- Har du tannvärk, here?

- Jaha, det har jag, så det är då alldeles förgrymmat.

- Ah, här har du en 50-öring. S tick nu iväg till Böshult och

6/8-63

ACC. N:R M. 16404:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

få ut tanden. Men vänta lite grann. Innan du far åstad, så ska du
få litet brännvin, det brukar lindra värken.

Han tog upp sin lommeflaska och hällde å it mig . Jag tog några
klunkar, man tälde ju inte sådant på den tiden, men karrig blev
jag förstås. Sen sprang jag från Tormansbö upp till Böshult, det
var en bra bit, så där en mil ungefär. I början sprang jag av
rena ilskan över den där tannavärken, men ju närmare jag kom
Böshult, desto sämre blev humöret, och det där fyllet hade nog
verkat slut. När jag kom ner till Lagan, fick jag ropa på båten.

Ja se, på den tiden fanns det ingen bro, utan man roddes över,
och då var det en skipalt, som vi sa, på andra sidan ån. Och då fick
man ropa:

- R-o-o ö-ver, r-o-o ö-ver.

Efter en liten stund kom den en gubbe eller också ett fruntimmer,
som rodde över en med sin båt, Jag tror det var en 5 öring jag beta-
lade för överresan. Nåja jag kom över, och så bar det vidare mot
Bomgrens. Bomgren var hemma, och när han tog emot mig sa han:

- Ah ja, det där ska vi väl snart ordna.

ACC. N:R M. 16404:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Han var en mycket vänlig man och tog emot mig på rätt sätt, och det styrkte.

- Sätt dej nu här på stolen, så ska vi se.

Han hade då en liten kniv i handen. Med den skar han runt den onda kindtanden, så att köttet lossnade kring denna. Det var en sådan där jäkla stor kindtand jag hade ont i, och en sådan sitter hårt, skall jag säga. Först satte han sin kraftfulla arm omkring min hals, och på så sätt satt jag som i ett skruvstäd.

Sen tog han sin nyckel. Nu, tänkte jag, blir det väl alldeles jäkligt. Nåja, han satte in nyckeln och pratade samtidigt, för att lugna ner mig. Rätt som det var, sprakade det till i hela käften på mig.

- Jaha, sa han, här är den.

Jag hann knappast skrika aj förrän tanden var ute med det gjorde klart ont efteråt.